

Strašno dejanje zmešanega starca. V Prezidu pri Čabaru, ki še spada v Dravsko banovino, se je odigrala dne 14. junija grozna družinska žaloigra. 66letni posestnik Anton Muren se je vrnil pred leti precej bogat iz Amerike. Pred kratkem se je oženil z 20letno žensko, ki mu je pa pobegnila. Pobeg mlade žene je starca silno razljutil in povsem zmedel. Skupno s starcem je stanovala tudi vdovela njegova hči Karolina in ena samska hčerka Marija. Prva je posedala 4letnega sinka in 8mesečno hčerkico. Muren je prebival v podstrešni sobi, obe hčerki v dveh pritličnih prostorih. Dne 14. junija v noči se je splazil stari v sobo hčerke Karoline, kjer je ubil s sekuro oba speča otroka, hčeri je prizadjal z udarci s sekuro tako hude rane, da jim bo najbrž podlegla v bolnici. Muren je hotel ubiti še hčerko Marijo, ki mu je pa ušla pravočasno. Po strašnem krvavem dejanju je odšel stari v hlev in se je obesil med kravami.

*

Slovenska Krajina.

Mura in njene poplave. Prebivalci obmurskih vasi trpe letos ogromno škodo. Najprej jih je zajel mraz zelo hudo, sedaj je pa to, kar je še ostalo, vzela povodenj. Mura, ki je zelo deroča, ne prizanesa prav ničemur, ko prestopi bregove in poplavi s svojo umazano vodo polja in travnike. Letos je nastopila povodenj veliko kasneje kot prejšnja leta. Travniki ob Muri kažejo sedaj prav žalostno sliko. Trava je uničena in nerabna. Tudi mnogo polja je uničenega in vsled toplega sonca postajajo kakor poparjena. Voda je naredila škodo zlasti sledečim vases: Bakovci, Dokležovje, Izakovec, Melinci. Zlasti hudo je razsajala povodenj po Dolnji Bistrici in Hotizl, kjer je Mura popolnoma spremenila svoj tok in se obrnila proti svoji stari strugi. Obstoja nevarnost, da jo tudi doseže. Če se to zgodi, bo splavalo po vodi mnogo rodovitnega sveta in celo nekaj hiš. Zelo je trpela tudi vas Kot, ki je vedno deležna Murinih valov. Vse to nam da misliti, kako onemogočiti spremembo

glavnega rečnega toka in kako zmanjšati obseg poplave. Res je, da se regulacija Mure vrši vsako leto, toda v takih neznatnih predelih kakor skoro nič. Res je, da bi trebalo tu milijone, ako bi res hoteli nekaj narediti. Nujno pa je, da se ves teren in struga ponovno pregledata in da se v zvezi s tem ukrene vse potrebno za varnost tako rodovitnega sveta ob Muri in tudi v mnogih slučajih za varnost ljudi in hiš. Vedno nam rečejo, da ni denarja, toda z besedami se ne bodo zaščitili ne državni in ne ljudski interesi. Želimo temeljito regulacijo Mure, kajti dovolj je bilo že strahu in čakanja. Tako bodo prišli do zaslužka tudi premnogi brezposelni.

Cigani in njihov poklic. Kakor se je že večkrat poročalo v tem ali onem časopisu, se cigani po naši Krajini precej šopirajo s svojimi tatvinami in nadlegujejo mirne ljudi ponoči. Vsekakor bi bilo potrebno, da se ciganom pristi nekoliko prirežejo in peruti prikrajšajo. Poglejmo si cigane na Goričkem! V Borejih so nekateri doma in dajo oblasti vedno obilo dela vsled večjih ali manjših tatvin. Tudi cigani v Dolini so vedno radi dolgoprsteži. Ti so celo prestopili avstrijsko in madžarsko mejo. In tudi to je zanimivo, da so vedno dobro oboroženi z modernimi revolverji in tudi puškami. Vsekakor si bo morala oblast pomagati sama in začeti z ekemplaričnim kaznovanjem ciganov. Obenem pa treba cigane prisiliti k nekemu stalnemu delu, da bo ljudsko blago varno. Upajmo, da bo naša oblast to storila!

Turnišče. Naša mladina je prireditelj poudaril okriljem tukajšnjega prosvetnega društva lepo Finžgarjevo igro »Razvaline življenja« in sicer prvo nedeljo v mesecu juniju, to je dne 2. junija. Igra se je vršila v ljudski šoli po večernicah in je zelo dobro izpadla. Igralci so v polni meri pokazali svojo dolžnost in smo jim prav hvaležni za prijetne ure, ki smo jih imeli pri igri. Igra je režiral učitelj g. Fr. Mlaker. Igralcem in režiserjem iskreno čestitamo k uspehu! = V nedeljo dne 2. junija predpoldne po veliki maši je imel lepo in dobro obiskano predavanje o jetiki g. dr. Sesardič, banovinski zdravnik iz Beltincev. Predavanje se je vršilo v poslopju ljudske šole. Ljudje so z velikim zanimanjem sledili bese-

dam g. zdravnika. Popolnoma umestno je bilo to predavanje za naše ljudi in hvaležni smo g. dr. Sesardiču, da se je odzval in predaval ljudem o uničevalki toliko naših ljudi. — Turniško prosvetno društvo si je nabavilo ob podporah banovine in naše občine nov gledališki oder. To je bil velik korak naprej v prid prosvetnega dela. Bil je zelo potreben nov oder, saj od starega ni bilo več kakor le nekaj papirnatih kulis. Vse drugo je pred tremi leti požar ugonobil. Sedaj bo v bodoče odpadel strah, kje dobiti oder, če bi hoteli igrati. Pričakujemo, da se bo mladina sedaj oklenila dela na odru, saj nekateri kažejo res odlične igralske zmožnosti. Upajmo, da naša mladina razumela in bo to storila.

Strehovci. Nemila smrt je iztrgala iz kroga svoje družine mlado mater Gerencner Marijo v starosti 28 let. Pokojnica je bila do 2. junija popolnoma zdrava in ni čutila nobenih bolečin. Toda dne 3. junija so jo morali prepeljati v soboško bolnico. In to se nam zdi čudno, da je bilo že prepozno. Operacija na slepiču je prišla že prepozno. Dne 4. junija so bolnico zopet odpeljali domov in ko so jo prenesli v domačo hišo, je izdihnila svojo dušo. Pokojna zapušča tri otroke in moža. Naj ji bo lahka domača zemlja, ki jo je pokojnica tako iskreno ljubila, in naj ji sveti večna luč! Žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Dobrovnik. Naš dolgoletni dušni pastir in duhovni vodnik vlč. g. župnik Volper Pavel je dobil dekret, da je v pokojen. Želimo g. župniku ob odhodu od nas še veliko srečnih in veselih let, tja do skrajnih meja človeškega življenja.

Kobilje. Predzadnji teden je vozila skozi gozd križevačke imovne občine gozdna lokomotiva kakor navadno. Nenadoma je bruhnila lokomotiva žarečih isker, ki so padle na tla v predelu novozasajenega gozdčiča in nenkrat je nastal gozdni požar, ki je napravil precej škode. Sreča v nesreči je bila, da so kmalu udušili ogenj. Lokomotiva je last Našičke d. d. iz Lendave.

Beltinci. Zadržna elektrarna v Beltincih je imela občni zbor. Računski zaključek za leta 1934 izkazuje zelo pametno delovanje zadržnega odbora. Dolg na investicijskem posojilu znaša še 25.000 Din. Vse drugo je že

Leta 1894 sem napravil gorico nad hlevom in sem moral plačati za seženj rigolanja 16 krajcarjev. Dobiti je bilo podlago in cepiče v začetku zelo težko in tudi drago. Tako sem n. pr. moral Morgelnovemu viničarju iz Sromelj za trohico cepičev kavčine (žlahtno) dati dva goldinarja. Pozneje je bilo boljše, da sem mogel sortirati. To leto sem nabral v novem vinogradu nad cerkvijo (pol orala) tri vedre in potem vedno več.

Amerikanec je bil visok v ceni. Sploh tedaj ni bilo stalnih vinskih cen. Nova trta je rodila obilno, pa kljub temu je bilo vina premalo. Kupci so se trgali za novo vino in tirali cene kvišku.

Tedaj so bili vinogradniki po spodnjih krajih res pravi gospodarji. Obnovi so sledile dobre vinske letine. V ameriansko trto še niso tako silile razne bolezniki kakor danes. Komaj je bilo grozdje sprešano in je mošt nekoliko povrel, so že vrelji kupci iz vseh krajev ter kupovali brez dolgočrajnega barantanja. Premožni gostilničarji iz Zagreba, iz Kranjske ter iz Savinjske doline so si skušali osvojiti stalne producente. Vino so takoj plačevali in tudi za prevoz se

ni bilo treba brigati vinogradniku. Kupec je že prišel kot pravi tovarnik. Kupil je, plačal in odpeljal.

Kmetje so dobivali lep denar za vino. Z vinskim izkupičkom je plačal vinogradnik davke, je lahko oblekel celo družino, si oskrbel razne potrebščine in povrh mu je še ostalo za izlete v Zagreb, Ljubljano in Celje. Kmet je tedaj odložil brez skrbi poravnavo vseh obveznosti ter izdatkov na jesen, ko je plačeval z laskoto. Uživali so tedaj kmetje kredit in vinogradniku niso odrekli ne zasebni bogataši in ne denarni zavodi posojil.

Kmet v spodnjih krajih je osredotočil med letom vsa dela na vinograd, da ga je vestno obdelal, in ta mu je vrgel toliko, da je bil na jesen rešen vseh skrbi. Kakor že omenjeno, se vinogradniki niso preveč trudili z obdelavo polj. Živež je bil poceni in za gotov denar si ga je oskrbel vinogradnik pri kmetih v hribih ali pa pri trgovcu.

Dobrih deset let po obnovi je bila za absotlskega kmeta zlata doba, v kateri si je lahko vsak opomogel, če le ni bil prelen, da bi si bil zasadil nov vinograd.

Res bajno krasna slika številnih, mično ležečih

sredin mu je rekeli: »Vidite, danes je vse v redu, kajti današnje kopel sem plačal že zadnjic.«

Muhasta sreča.

Čudno srečo v igri ima neki Edward Robson iz Londona. Lansko leto je posetil igralnico v Monte Carlu pol ure pred odhodom svojega vlaka. V četrti uri je stavil in zaslužil »malenkost« 400.000 frankov. Na hitrico je denar preštel in je komaj še dosegel vlak. Baš na obletnico tega dogodka je E. Robson stopil v monte-carloško igralnico pod istimi pogoji. V nekoliko minutah je izgubil vse, kar je imel pri sebi. Že je hotel oditi, ko se je srečal z nekim prijateljem iz An-

odplačano, kar nas zelo veseli. Cena toku in najemnina za števec je ostala nespremenjena. Občni zbor je izvolil za načelnika zadruga g. inž. Franca Mikuž. Namesto umrlega člana, bivšega gostilničarja g. Horvat Ivana v Belčincih je bil v nadzorstvo izvoljen g. Franjo Dečko.

Sobota. Letošnji nabori so kazali popolnoma drugo lice, kakor prejšnja leta. Mirno in dostojno in s smehom na ustnicah so prihajali fantje k naboru in so tako tudi odhajali. Nikjer ni bilo ne nereda in ne razgrajanja. Tako so naši vrli fantje pretrgali niti s preteklostjo in začeli pametno življenje. Veseli nas to, fantje! Resni časi zahtevajo resne ljudi! — Gradbeno gibanje v prestolci naše Slovenske Krajine bo letos, kakor vsi znaki kažejo, zelo živahno. Gradba soboškega kopališča je v polnem teku. Izdanih je sedem dovoljenj za gradbo stanovanjskih hiš, enega gospodarskega poslopja itd. Veseli nas gradba stanovanjskih hiš, ker v Soboti še zmiraj pri-

manjkuje stanovanj. — V maju so umrli v bolnici: dve moški in štiri ženske osebe. — Borza dela v Soboti izkazuje sledeče stanje: Prijavilo se je za poljsko delo 660 moških, 127 obrtnikov, 49 težakov, 2 služitelja in 1 žel. kurjač, za poljsko delo 99 poljskih delavk, 13 služkinj in 1 uradnica, skupaj 840 moških in 113 ženskih oseb, vseh skupaj 953 oseb. Na razpolago so bila 3 mesta za vajence. Poročamo to javnosti v vednost kot kronisti.

Črensovci. Pri Hozjanovih so pekli kruh, po nepredvidnosti se je vžgala obleka na peči in zgoralo je vse, kar je bilo v sobi. Sreča v nesreči je bila, da ogenj ni prodrl iz sobe. — Na Gornji Bistrici je Mura naplavila žensko truplo, ki je bilo približno 7 dni v vodi. Pokojna je imela dve rani, ki jih je mogoče dobiti v vodi, ali ni izključeno, da gre za kak umor. Pokopali so jo tu na gornjebistriškem pokopališču. — Na Srednji Bistrici so povzročile jagode na šolskem vrtu celo revolucijo. Orožniki zaslišujejo deco dan za dnevom.

ne bodo nikdar izpolnile, ker se ne morejo. Zgodovina spričuje, da so takšna načela vedno prinašala zlo za posameznike in narode. Vihar, ki divja v svetovnem ozračju, dosega tudi naše ljudstvo. Hoče ga izkoreniniti iz njegove duhovnosti. Naše slovensko ljudstvo ne bo sledilo krivim prerokom ne od desne in ne od leve, ker je ostalo zvesto dedščini svojih očetov, ker se ne bo nikoli izneverilo svojim edino praviim načelom. Kakor je v pretekli dobi verno sledilo svojim velikim prerokom, ki so ga dramili in budili, ki so ga vedno opozarjali na nevarnosti in zmote, ki so ga končno srečno privedli preko vseh zaprek in težav v svobodni dom, tako bo tudi v bodočnosti ostalo zvesto njihovemu zgledu ter bo sledilo njihovim smernicam. Smoter nam je isti, samo sredstva se spreminjajo. Cilj je stari, pota so nova. Za ta pota je poklicana naša mladina, da stopa po njih zanosno in značajno. Njena naloga je, da ohrani v našem narodu sredi stiske, bede in zmede jasen pogled za naša katoliška in narodna načela. Na

Cirilova knjigarna

v Mariboru

priporoča gg. duhovnikom:

Dr. Joseph Penz: Kinder-Ansprachen, kart. Din 40.—

Weingartner: Kurze Katechismuspredigten, kart. Din 32.—

Alfons Heun: Altar und Leben, kart. Din 32.—

Keller: Salve Regina, Muttergottespredigten, kart. Din 54.—

Dr. Adalbert Brenninkmeyer: Stunden der Einkehr, kart. Din 30.—

Schnettler: Christus und die Rätsel des Lebens, broš. Din 100.—

Nikolussi: Volkskanzel-Skizzen und Material für Sonn- und Festtagspredigten, kart. Din 56.—

Coodier: Jezus Christus als Mensch unter Menschen, kart. Din 100.—

tej poti ji bodo svetili svetli zgledi naših velikih prerokov: Slomška, Kreka, Jegliča . . .

*

SATTNERJEV KONCERT V LJUTOMERU.

Ljutomersko pevsko okrožje je pod okriljem Pevske zveze v Ljubljani priredilo dne 2. junija t. l. svoj prvi nastop v dvorani katoliškega doma v Ljutomeru. To je bil prvi koncert okrožja, zato je treba njegovo prireditelstvo tega stališča presojati in odpustiti vse, kar se drži začetnih nastopov. Zbori so bili po večini številčno šibki, le pevska zbor Gornja Radgone in Ljutomera sta nastopila z večjim številom pevcev. Ker je bila prireditev posvečena P. H. Sattnerju, so bila na sporedu samo njegova glasbena dela. Veseli zbor, ki ga je zapel moški zbor skupno, je bil dobro podan in je lepo donel. Za njim je nastopil mešani zbor iz Sv. Jurija na Ščavnici pod vodstvom g. organista Kocbeka. Mešani zbor

DRUŠTVENE VESTI

Po vzgledu naših velikih mož.

Franjo Tanjšek, št. Andraž pri Vel.

Težko vzdušje vlada v svetu. Bolj ko napredujejo tehnične iznajdbe, ki bi omogočale srečo in zadovoljstvo človeštva, pa raste beda in nezadovoljnost. Ljudskih množic se polašča malodušnost. Tisti, ki jim je sebičnost zvezdovodnica v življenju, uporabljajo položaj, da pridejo do svojega dobička. Vlada prava tekma za korita. Drug drugega odriva od korit, nasilnejši pridejo do njih. Laž in kleveta gospodari. Te razmere izrabljajo krivi preroki, ki se pojavljajo vedno takrat, ko menijo, da so ugodna tla za sejanje materialističnih in brezverskih načel. S temi načeli so združene obljube, ki se

glije, od katerega si je izposodil 1000 frankov. Stavil je na številko 17 in sicer nekaj krat zaporedoma, in dobival. Komaj je še ujel vlak, ki je odpeljal njega in njegov »čisti dobiček« v znesku 300 tisoč frankov proti domu.

Vzorne konzerve.

Leta 1825 je britski polarni raziskovalec Ed. Parry v polarnem ledovju ostavil dve konzervni skatli, ki ju je šest let pozneje našel James Clarke Ross s svojim stricem Johannom Rossom, ko sta odkrila magnetski severni tečaj. Dve leti nato jih je James Ross daroval kapitanu pomožne ladje »Isabele«, s katero se je vrnil domov, a kapitan je obe

vinogradov od izvora Sotle do njenega izliva v Savo pri Brežicah je bila ustvarjena kmalu po nastopu trtne uši in se je ohranila do danes.

Hudo je udarila trtna uš kmeta in ga natirala v obup. Čisto ob robu propada mu je prišla pomoč z ameriškano trto. In ta ga ni samo dvignila iznad valov pogibelj, pomagala mu je celo na konja, da je bil kos obveznostim in dajatvam, si je popravil dom in si je še prihranil znatne vsote.

V res neznosni gospodarski krizi po udaru trtne kuge ni nikdo pričakoval tako znatne ter temeljite odpomoči, kakor je prišla nepričakovano z novimi vinogradnimi nasadi.

Napredne in bolj dalekovidne vinogradnike ni krepil le vinski pridelek, zaslužili so dobro s trsnimi šolami in s prodajo svežih cepičev. Dobro so prodajali vse, karkoli je bilo v zvezi s trto.

Človek pa primeroma zelo naglo pozabi na prestano gorje ter trpljenje in tako je bilo tudi po spodnjih krajih. Komaj so ljudje pričeli okušati sladkost in denarno moč ter veljavo amerikanca, so pozabili

na rake, na dobo tobačne švercarije in na naravnost obupne čase opustošenja po trtni uši.

Le starejši so še tu in tam pri novi kaplji obujali spomine pri poslušanju žabje godbe, kako ni bilo pred toliko in toliko leti po celi Obsotlski dolini 100 žab, ker so morale na šibo za vabo rakom. Če se je le drznila kaka samotarka, da je zakvakala iz kake grabe in mlake, jo je ubralo za njo po deset potepuških rakarjev, ki niso poprej mirovali, dokler ni odromala žaba v rakarsko malho.

Tu in tam je še znal kateri povedati, kako nevarni dolgini so bili tobakarji in kako so plesali večkrat krvave čardaše s financarji.

Po tako sijajni obroditvi nove trte junak iz Stomelj — Vinko Lapuh ni užival hvaležnega spomina. Dolžili so ga nazadnjaštva in so ga zmerjali za škodljivca kmečkih koristi. Čim prej bi bile razkuževalne komisije opravile z vinogradi ter izsekale staro trto, tem prej bi bilo došlo do novega blagostanja.

Niti največji dobrotnik spodnjih krajev, g. Ivan Balon, ni žel trajne hvaležnosti, ker sicer bi moral imeti že davno spomenik, ki bi bil viden daleč po Obsotlski dolini. Mlajši svet niti ne zna, kdo je bil oče